

Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) en Quick Scan																						
DOEL	Project- of beleidsalternatieven tegen elkaar afwegen op basis van de gevolgen voor de samenleving en zo de discussies over het beleid in het besluitvormingsproces verzakelijken.																					
	<p>Benchmark kosteneffectiviteit verschillende gezondheidsaanpakken</p> <table border="1"> <caption>Data for Benchmark Kosteneffectiviteit</caption> <thead> <tr> <th>Interventie</th> <th>Kosteneffectiviteit (excl indirect) [€]</th> <th>Kosteneffectiviteit (incl indirect) [€]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>~40.000</td> <td>~35.000</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>~30.000</td> <td>~25.000</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>~100.000</td> <td>~45.000</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>~15.000</td> <td>~10.000</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>~85.000</td> <td>~5.000</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>~5.000</td> <td>~5.000</td> </tr> </tbody> </table>	Interventie	Kosteneffectiviteit (excl indirect) [€]	Kosteneffectiviteit (incl indirect) [€]	1	~40.000	~35.000	2	~30.000	~25.000	3	~100.000	~45.000	4	~15.000	~10.000	5	~85.000	~5.000	6	~5.000	~5.000
Interventie	Kosteneffectiviteit (excl indirect) [€]	Kosteneffectiviteit (incl indirect) [€]																				
1	~40.000	~35.000																				
2	~30.000	~25.000																				
3	~100.000	~45.000																				
4	~15.000	~10.000																				
5	~85.000	~5.000																				
6	~5.000	~5.000																				
BESCHRIJVING METHODE	<p>Het nulalternatief (ontwikkeling zonder beleid) en de verschillende beleidsalternatieven worden beschreven. De negatieve en positieve gezondheidseffecten en baten worden bepaald door de effecten te identificeren, kwantificeren en moneteriseren. Hiervoor wordt voor een verlies aan kwaliteit van leven vaak gerekend met Quality Adjusted Life Years (QALYs), een met de DALYs vergelijkbare maat. Aan 1 QALY worden waarden toegekend van € 80.000 tot € 100.000. De extra kosten van het beleidsalternatief ten opzichte van het nulalternatief worden bepaald. De belangrijkste onzekerheden en risico's worden geïdentificeerd en de gevolgen hiervan voor de uitkomsten geanalyseerd. Alle kosten en baten worden naar hetzelfde basisjaar berekend en het saldo wordt bepaald. Alle effecten worden in beeld gebracht, ook de niet gemonetariseerde. Er kan een volledige MKBA of een quick scan KBA of mini-MKBA opgesteld worden. Bij een quick scan of mini-MKBA worden alleen de belangrijkste effecten, baten en kosten bepaald. Een dergelijke MKBA is dus slechts deels gekwantificeerd.</p>																					
PRODUCTEN	Een tabel met de uitgesplitste kosten en baten, eventueel voor verschillende groepen, en het saldo van beleidsalternatieven ten opzichte van het nulalternatief.																					
SOORT INSTRUMENT	Kwantificering economische effecten																					
	MKBA																					
PLANFASE	Initiatief Ontwerp Uitwerking Realisatie Evaluatie/Monitoring																					
SCHAALNIVEAU	Woning Wijk Gemeente Provincie Nationaal																					
KWALITATIEF / KWANTITATIEF	Kwalitatief Semi kwantitatief Kwantitatief																					
	Quick Scan of Mini-MKBA																					
PLANFASE	Initiatief Ontwerp Uitwerki Realisatie Evaluatie/Monitoring																					
SCHAALNIVEAU	Woning Wijk Gemeen Provincie Nationaal																					
KWALITATIEF / KWANTITATIEF	Kwalitatief Semi kwantitatief Kwantitatief																					
THEMA'S MILIEU/BRONNEN	Luchtkwaliteit Geluid																					
GEZONDHEIDSBEVORDERING	Bewegen Groen?																					

SOCIALE KWALITEIT	
NATUUR EN WATER	
DUURZAAMHEID	
EFFECTMAAT	Euro's
TOETSING AAN EEN NORM	Nee
BENODIGDE GEGEVENS	Schatting van het effect van interventies op de gezondheid, blootstelling-respons relaties, schatting van de maatschappelijke effecten van gezondere inwoners (o.a. zorgkosten, productiviteit, kwaliteit van leven) en (kengetallen voor de) kosten van gezondheidseffecten of gezondheidswinst en maatschappelijke effecten
VOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> • Met een MKBA kan alleen beoordeeld worden of een maatregel of beleidsalternatief welvaartseconomisch rendabel is en niet of het beoogde beleidsdoel al of niet wordt gehaald; • Betrek stakeholders bij de MKBA in het besluitvormingsproces • Maak effecten die impliciet aanwezig zijn in de kosten en baten expliciet zichtbaar, vooral als deze effecten van belang zijn voor beleidsafwegingen; • Als er sprake is van een scheve verdeling van de kosten en baten over verschillende groepen, breng deze dan in beeld. • Maak van tevoren afspraken over welke effecten en kosten op welke schaal meegenomen worden.
VOORDELEN	<ul style="list-style-type: none"> • Ongelijksoortige effecten zijn bij elkaar op te tellen en uit te drukken in een geïntegreerde maat; • Gezondheidseffecten en gezondheidswinst worden in geld uitgedrukt, zodat de baten, naast de kosten, nu ook een rol kunnen spelen in de besluitvorming; • QALYs zijn gebaseerd op onderzoek naar de kwaliteit van leven bij groepen patiënten. De onderliggende scores worden momenteel geactualiseerd; • Maakt inzichtelijk welke verschillende maatregelen er zijn, wat hun relatieve waarde is en wat de verdeling is van kosten en baten over de stakeholders; • Beleidsalternatieven zijn goed te vergelijken.
NADELEN	<ul style="list-style-type: none"> • Een volledige MKBA vereist veel informatie over effecten en mogelijkheden tot moneteriseren; • Niet alle gezondheidseffecten zijn te kwantificeren; • Moneteriseren van gezondheidseffecten is niet eenvoudig, niet alle gekwantificeerde 'zachte' gezondheidseffecten zijn te moneteriseren; • Veel aannames nodig voor kwantificeren en moneteriseren gezondheidseffecten; • Onzekerheid in moneteriseren gezondheidseffecten is groot; • Er zijn andere overwegingen dan kosten die zwaarder kunnen wegen (bijvoorbeeld individuele keuzevrijheid, ethische overwegingen).
HOE EN DOOR WIE UIT TE VOEREN	Er is een handleiding met kengetallen beschikbaar: Handleiding KBA in het sociale domein, Ecorys, maart 2008. Update verschijnt in maart 2016. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft in 2013 een algemene leidraad voor het uitvoeren van een MKBA opgesteld: http://www.pbl.nl/sites/default/files/cms/publicaties/cpb-pbl-2013-algemene-leidraad-voor-maatschappelijke-kosten-batenanalyse-687.pdf
EIGENAAR, CONTACTPERSONEN	Er is geen vaste eigenaar. Op initiatief van het ministerie van BZK wordt er gewerkt aan een nationale werkwijzer voor MKBA's op het sociale domein. Website voor informatie over ontstaan en toepassing MKBA: http://www.mkba-informatie.nl/
BRON (WEBLINK),	Op de site http://www.mkba-informatie.nl is informatie voor beginners en gevorderden in MKBA te vinden. Deze site is een initiatief van Kennisplatform Verkeer en Vervoer (KPVV), Platform 31, TU Delft, Ecorys, Decisio en Twijnstra RIVM (2014): Analyse wat MKBA kan betekenen voor gezondheidspreventie, interventies en zorg. Zie: http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Algemeen_Actueel/Nieuwsbericht/2014/MKBA_heeft_ook_meerwaarde_voor_preventie_en_zorg
INTRODUCTIEJAAR	2014

VOORBEELDPROJECTEN	<p>Links naar voorbeelden: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening-en-gebiedsontwikkeling/vraag-en-antwoord/wanneer-kan-ik-een-maatschappelijke-kosten-batenanalyse-mkba-inzetten http://www.mkba-informatie.nl MKBA Gezondheid in de Haagse krachtwijk (Lubbe en Larsen i.s.m. Atlas voor Gemeenten, april 2009) Meta-analyses MKBAs gezonde wijk: http://www.experimentgezondewijk.nl/gezondewijk/bijlage/20120127_rapportage_LPBL_MKBA_meta_analyse.pdf: Voorbeelden van MKBAs op het gebied van transport en sociale domein: http://www.ecorys.nl/casestudy/mkba Mini MKBA: Gemeente Eindhoven heeft in 2013 voor alle 450 projecten van het meerjareninvesteringsprogramma een mini-MKBA uitgevoerd, waarbij een kort overzicht werd gegeven van de legitimiteit, effectiviteit, efficiëntie en risico's van de projecten. Die varieerden van fietspaden, tot ict-investeringen en een nieuwe school, waarmee bedragen tussen 50.000 en 20 miljoen euro waren gemoed.</p>
EVALUATIE INSTRUMENT	
VERSIE	Versie 1.0 (Augustus 2017)

Factsheet Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) en Quick Scan

*Factsheet is opgenomen in de [Gids Gezonde Leefomgeving](#)
 Gebaseerd op rapport [Instrumenten Gezondheid en Leefomgeving \(2016\)](#)
 Centrum Duurzaamheid, Milieu en Gezondheid (DMG)
 Rijksinstituut Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
 Contact: helpdesk@gezondeleefomgeving.nl*